

Yttrande

Dnr 25KS257-5
2026-01-23

Kommunstyrelsen/
Kommunfullmäktige

Martin Svaleryd
Telefon +4626178108
martin.svaleryd@gavle.se

Yttrande - Grundläggande granskning av styrelse och nämnders ekonomistyrning år 2024

Ert diarienummer: 24REK 13

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har gett revisionskontoret och PwC i uppdrag att genomföra grundläggande granskning av kommunens verksamhet, intern kontroll och ekonomi. Granskningsrapporterna godkändes av revisorerna den 24 april 2025. Med anledning av det som framkommer i rapporterna önskar revisorerna kommunstyrelsens yttrande över lämnade rekommendationer.

En av rekommendationerna till kommunstyrelsen är att säkerställa att det inom nämnderna sker ett systematiskt åtgärdsarbete för att komma till rätta med driftsunderskott samt att verksamheten bedrivs inom den av kommunfullmäktige tilldelade ramen.

Yttrande

Kommunstyrelsen bedömer att ekonomisk balans ska uppnås över tid. Kommunfullmäktiges budgetbeslut utgår från ett flerårigt planeringsperspektiv, vilket innebär att negativa avvikelser kan förekomma under enskilda år, under förutsättning att nämnderna redovisar hur balans ska återställas inom planeringsperioden.

Kommunstyrelsen ansvarar för att, för kommunfullmäktiges räkning, bereda ram- och budgetbeslut samt följa upp nämndernas verksamhet och ekonomi. Detta sker genom en fastställd process för budget, planering och uppföljning. Kommunfullmäktige beslutar i samband med Kommunplan att nämnder och bolag ska avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt fastställda tidplaner och anvisningar.

Processen omfattar bland annat:

- tidplaner för planering och uppföljning,
- anvisningar för budgetarbete, samt
- anvisningar för ekonomisk och verksamhetsmässig uppföljning.

Tidplanerna anger när underlag ska tas fram och behandlas. De interna budgetanvisningarna anger gemensamma tekniska och ekonomiska förutsättningar för nämndernas budgetarbete, såsom grundkalkyler samt pris- och löneuppräknings. Ramtilldelningen utgår från befintlig verksamhet, prognostiserad kostnadsutveckling och kända volymförändringar i enlighet med fastställd budgetmodell.

Inom ramen för uppföljningen ställs krav på att nämnder med ekonomiska avvikelser redovisar orsaker till underskott samt beskriver planerade åtgärder för att hantera avvikelserna och nå ekonomisk balans över tid. Dessa redovisningar följs upp av kommunstyrelsen genom återkommande rapportering och beredning till kommunfullmäktige. Under 2024 ställde kommunstyrelsen särskilda krav på nämnder med ekonomiska avvikelser att redovisa åtgärder för att nå balans.

Ansvar för att genomföra åtgärderna ligger hos respektive nämnd. Kommunstyrelsens roll är att utöva uppsikt, säkerställa transparens i uppföljningen samt vid behov uppmärksamma kommunfullmäktige på väsentliga ekonomiska avvikelser. Bedömningen av om vidtagna åtgärder är tillräckliga görs ytterst av kommunfullmäktige.

Ramhanteringen gällande vinterväghållning följer en egen process. När det gäller kostnader för vinterväghållning inom samhällsbyggnadsnämnden baseras budgetramen på ett genomsnittligt snittår. Vid avvikande vinterförhållanden kan ekonomiska avvikelser uppstå. Sådana underskott godkänns av kommunfullmäktige och medför inte krav på att nämnden ska kompensera ökade kostnader genom omprioriteringar inom övrig verksamhet.

Sammanfattande bedömning

Sektor Styrning och stöd bedömer att det finns etablerade processer och arbetssätt som säkerställer en systematisk planering, budgetering och uppföljning av nämndernas verksamhet och ekonomi. Genom krav på redovisning av avvikelser och åtgärder, samt genom uppföljning och rapportering till kommunfullmäktige, fullgör kommunstyrelsen sitt uppsiktsansvar enligt gällande regelverk.

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör
Sektor styrning och stöd